

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ RESMÎ GAZETE

Sayı : 4

EK VI

8 Ocak, 2025

Sayı : 3

YASA TASARI VE ÖNERİLERİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanı, Asgari Ücretler (Değişiklik) Yasa Tasarısını (Y.T.No:264/4/2025) Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 85'inci maddesi gereğince Resmi Gazete'de yayımlamak suretiyle halkın bilgisine sunar, gerçek ve tüzel kişilerin, doğrudan doğruya Yasa Tasarısının içeriği ile ilgili olmak koşuluyla, görüş ve önerilerini, Tasarının Resmi Gazete'de yayımlanmasını izleyen yirmi gün içinde Meclis Başkanlığına yazılı olarak sunabileceklerini duyurur.

(7)

ASGARİ ÜCRETLER (DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISI**GENEL GEREKÇE**

1975 Agari Ücretler Yasası, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde çalışan yerli ve yabancı çalışanların tümünü kapsayan bir yasaniteliğindedir. Ancak, asgari ücretli çalışanların tümü de aynı yaşam standartlarına sahip değillerdir. Yasanın yapıldığı 1975 yılından günümüze kadar çalışma yaşamında bir çok değişiklik olmuş, ülke yerli çalışanların dışında da yabancı ülkelerden iş gücü almaya başlamıştır. Ülkede asgari ücretle çalışan yabancılara ve/veya bazı sektörlerde çalışan asgari ücretli yabancılara ücretin dışında işverenler tarafından yaşamsal destek verilmekte iken asgari ücretle çalışan yerli çalışanların bir çok giderleri söz konusu olmaktadır. Bu durum ülke içerisinde asgari ücretle çalışanlar arasında ciddi bir adaletsizliğe sebep olmaktadır.

Yukarıda bahsedilen yerli ve yabancı asgari ücret ile çalışanlar arasındaki kazanç-gider adaletsizliğini ortadan kaldırmak ve dengelemek maksadı ile bu Yasa'nın 5'inci maddesindeki değişiklik yapılması amaçlanmış, KKTC ile arasında imzalanmış bulunan işgücü antlaşması yürürlükte olan ülkeler dışındaki diğer ülkelerden getirilen yabancı uyruklu işçi çalıştıran işverenlere yaşamsal her türlü desteğin verilmesi durumunda asgari ücretinden %30(%15 ikamet, %10 beslenme ve %5 ulaşım olmak üzere) oranında indirim gitme serbestisi sağlanması yönünde bir düzenleme getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

- Madde 1 Yasa'nın kısa ismi belirlenmektedir
- Madde 2 KKTC ile arasında imzalanmış bulunan işgücü antlaşması yürürlükte olan ülkeler dışındaki diğer ülkelerden getirilen yabancı uyruklu işçi çalıştıran işverenler, Hizmet Aktine ekli yapılan sözleşmede belirtilmesi koşulu ile, söz konusu işçilerin yaşamsal her türlü giderlerini karşılaması halinde belirlenen asgari ücretten %30 oranını geçmemek üzere kesinti yapmakta serbest olacağı yönünde istisna paragrafi eklenmek suretiyle düzenle yapılmaktadır.
- Madde 3 Yapılan değişikliğin karşılığı olarak yaptırım konması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.
- Madde 4 Yasa'nın yürürlüğe girişi düzenlenmiştir.

ASGARİ ÜCRETLER (DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi aşağıdaki yasayı yapar:

- Kısa İsim** 1. Bu yasa Asgari Ücretler (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıdaki “Esas Yasa” olarak anılan Asgari Ücretler Yasası ile birlikte okunur.
- Esas Yasa'nın 5'inci Maddesinin Değiştirilmesi** 2. Esas Yasa, 5'inci maddesi kaldırılmakve aşağıdaki yeni 5'inci madde eklenmek suretiyle değiştirilir:
- İşverenin sorumluluğu 4.22/1982 5. Bir işveren veya işveren vekili, saptanan ve ilan olunan asargi ücretlerden daha az bir ücret ödeyemez. Aynı işi, aynı koşullar altında yapan erkek ve kadın işçilerin asgari ücretleri arasında bir ayırım gözetilemez.
- Hizmet sözleşmelerine ve toplu iş sözleşmelerine, asgari ücretlerden daha düşük ücret ödenmesini öngören hükümler konamaz.
- İşçi ve işverenler, her zaman, gerek bireysel ve gerek topluca iş sözleşmeleri yolu ile asgari ücretin üstünde ücretler saptamakta serbesttir.
- İşverenler, işçilere toplu iş sözleşmesi ve/veya hizmet akitleri ile sağlanan fiili ücretler dışındaki yemek yardımı, evlenme yardımı, çocuk yardımı, aile yardımı, elbise yardımı ve benzer sosyal yardımlar nedeniyle asgari ücretten herhangi bir indirim yapamazlar.
- Ancak; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile arasında imzalanmış bulunan işgücü antlaşması yürürlükte olan ülkeler dışındaki diğer ülkelerden getirilen yabancı uyruklu işçi çalıştıran işverenler, Hizmet Aktine ekli yapılan Yaşamsal destek sözleşmesinde belirtilmesi koşulu ile, söz konusu işçilerin yaşamsal her türlü giderlerini (barınak, ulaşım ve yiyecek) karşılaması halinde belirlenen asgari ücretten %30 (%15 ikamet, %10 beslenme ve %5 ulaşım olmak üzere) oranını geçmemek üzere kesinti yapmakta serbesttir.
- Esas Yasa'nın 12'nci Maddesinin Değiştirilmesi** 3. Esas Yasa, 5'inci maddesi kaldırılmakve aşağıdaki yeni 5'inci madde eklenmek suretiyle değiştirilir:
- “ Suç ve Cezalar 6.22/1982 4.37/1993 12. (1) Saptanan asgari ücret veya ücretlerin Bakanlar Kurulu tarafından Resmi Gazete’de ilanından sonra fiilen bu ücretten daha düşük ücret ödeyen veya böyle bir ücret ödeme vaadi ile istihdam yapan veya asgari ücreti uygulamayı ihmal eden herhangi bir işveren , suç işlemiş

sayılır ve mahkumiyeti halinde aylık asgari ücretin dört katını aşmayan miktara kadar para cezasına veya bir yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

- (2) Yasa'nın 5'inci maddesi altında KKTC ile arasında imzalanmış bulunan işgücü antlaşması yürürlükte olan ülkeler dışındaki diğer ülkelerden getirilen yabancı uyruklu işçi çalıştıran ve Hizmet Aktine ekli yapılan Yaşamsal destek sözleşmesinde belirtilenbarınak, ulaşım ve yiyecekgiderlerini karşılamamasına rağmen belirlenen asgari ücretten %30 oranında kesinti yapan ve/veya %30 oranının üzerinde kesinti yapan işveren(%15 ikamet, %10 beslenme ve %5 ulaşım olmak üzere) suç işlemiş sayılır ve mahkumiyeti halinde aylık asgari ücretin dört katını aşmayan miktara kadar para cezasına veya bir yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.
- (3) Mahkûmiyetten sonra devam ettirilen suçlar için (1)'inci ve (2)'nci fıkralarda öngörülen cezalara ek olarak suçun devam ettirildiği her gün için yürürlükteki asgari ücretin iki katını aşmayan ek bir cezaya çarptırılabilir
- (4) Mahkeme, işverenin asgari ücrete uymaması nedeniyle, verilen cezaya bakmaksızın işçinin almaya hak kazandığı halde işveren tarafından kendisine ödenmeyen ücret tutarının işverence ödenmesini emreder.
- (5) Mahkeme, bu maddenin (2)'nci fıkrasında işverenin yaşamsal destek sözleşmesine ve/veya %30 oranına(%15 ikamet, %10 beslenme ve %5 ulaşım olmak üzere) uymaması nedeniyle, verilen cezaya bakmaksızın, işçinin işe başladığı tarihten itibaren indirimsiz asgari ücret miktarını almaya hak kazandığına ve işveren tarafından kendisine ödenmeyen %30 oranındaki ücret tutarının da işverence ödenmesini emreder.

Yürürlüğe
Giriş

4. Bu Yasa, ResmiGazete'deyayımlandığı tarihtenbaşlayarak yürürlüğe girer.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanı, İhtiyat Sandığı (Değişiklik) Yasa Tasarısını (Y.T.No:265/4/2025) Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 85'inci maddesi gereğince Resmi Gazete'de yayımlamak suretiyle halkın bilgisine sunar, gerçek ve tüzel kişilerin, doğrudan doğruya Yasa Tasarısının içeriği ile ilgili olmak koşuluyla, görüş ve önerilerini, Tasarının Resmi Gazete'de yayımlanmasını izleyen yirmi gün içinde Meclis Başkanlığına yazılı olarak sunabileceklerini duyurur.

İHTİYAT SANDIĞI (DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISININ

GENEL GEREKÇESİ

Bu (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile birlikte Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması bulunmayan yabancı ülke vatandaşlarının yerli istihdamına katkı prim oranlarını yeniden düzenleyerek yerel işgücü istihdamının artırılması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

- Madde 1.** Yasa'nın Kısa İsmi düzenlenmiştir.
- Madde 2.** Esas Yasa'nın 8'inci maddesi değiştirilerek, uygulamada ortaya çıkabilecek sıkıntıların giderilmesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması bulunmayan yabancı ülke vatandaşlarının yatırımlarını düzenlenmesi, maddenin daha açık ve anlaşılır olması ve maddenin Anayasa Mahkemesi kararına uygun olarak yeniden revize edilmesi amaçlanmıştır.
- Madde 3.** Yasa'nın Yürürlüğe Giriş tarihi düzenlenmiştir.

İHTİYAT SANDIĞI (DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar.

Kısa İsim 1. Bu Yasa, İhtiyat Sandığı (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve
34/1993 aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan İhtiyat Sandığı Yasası ile birlikte
 65/1993 okunur.
 1/1995
 18/2000
 25/2001
 50/2002
 47/2003
 68/2003
 30/2004
 41/2004
 74/2007
 27/2008
 6/2010
 4/2012

Esas Yasanın 2. (1) Esas Yasa, 8'inci maddesinin (1)'inci, (2)'nci ve (3)'üncü fıkraları
8'inci kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (1)'inci, (2)'nci ve (3)'üncü
Maddesinin fıkralar konmak suretiyle değiştirilir:
Değiştirilmesi

"(1)(A) İştirak sahibi, ücret almasına hak kazandıran her ay için Sandığa aylık brüt maaş veya ücret tutarının % 4 (Yüzde dört)'ü oranında prim yatırır.

(B) Yatırılacak prim miktarı, iştirak sahibinin ücretinden işveren tarafından kesilir ve iştirak sahibi hesabına Sandığa yatırılır.

(2) İşveren, müstahdem hesabına, müstahdem brüt maaş veya ücret tutarının % 4 (Yüzde dört)'ü oranında depozit yatırır. Depozit, bu Yasa ve ilgili diğer mevzuatlarda belirtilen usule işveren tarafından Sandığa yatırılır.

(3) Yukarıdaki (1)'inci ve (2)'inci fıkralar uyarınca yatırılacak prim ve depozit oranları hizmet akitleri ve toplu iş sözleşmeleri ile artırılabilir."

(2) Esas Yasa, 8'inci maddesinin (6)'nci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (6)'nci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(6) (A) (a) 1 Ocak 2008 tarihinden başlayarak ilk kez İhtiyat Sandığı Dairesine kaydı yapılan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması

bulunan ülke yurttaşı çalışanlar ile daha önce İhtiyat Sandığı Dairesine kaydı olup olmadığına bakılmaksızın 1 Şubat 2009 tarihinden sonra yurtdışından çalışma amacıyla gelen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması bulunan ülke yurttaşı çalışanların maaş veya ücret almaya hak kazandığı her ay için işveren, çalışanın aylık brüt maaş veya ücretinin %5 (Yüzde beş)'i oranında yerli istihdamına katkı primini, müstahdemin çalışmış olduğu ayı izleyen en geç bir ay içerisinde Sandığa yatırır.

(b) 1 Ocak 2008 tarihinden başlayarak ilk kez İhtiyat Sandığı Dairesine kaydı yapılan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması bulunmayan ülke yurttaşı çalışanlar ile daha önce İhtiyat Sandığı Dairesine kaydı olup olmadığına bakılmaksızın 1 Şubat 2009 tarihinden sonra yurtdışından çalışma amacıyla gelen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması bulunmayan ülke yurttaşı çalışanların maaş veya ücret almaya hak kazandığı her ay için işveren, çalışanın aylık brüt maaş veya ücretinin %6 (Yüzde altı)'sı oranında yerli istihdamına katkı primini, müstahdemin çalışmış olduğu ayı izleyen en geç bir ay içerisinde Sandığa yatırır.

(B) Yukarıdaki (A) bendi uyarınca işverenin yabancı uyruklu çalışana için Sandığa yatıracağı yerli istihdamına katkı primi, yerli istihdamını teşvik amacı ile kullanılır ve bu amaç dışında başka herhangi bir amaç için kullanılmaz.

(C) Yukarıdaki (A) bendi uyarınca yapılması gereken yatırımlar yukarıdaki (4)'üncü fıkrada düzenlenen kurallara uygun olarak işveren tarafından yapılır.

(Ç) Yerli istihdamına katkı primlerinin değerlendirilmesi, yönetimi ve kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir."

Yürürlüğe
Giriş

3. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanı, Sosyal Güvenlik (Değişiklik) Yasa Tasarısını (Y.T.No:266/4/2025) Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 85'inci maddesi gereğince Resmi Gazete'de yayımlamak suretiyle halkın bilgisine sunar, gerçek ve tüzel kişilerin, doğrudan doğruya Yasa Tasarısının içeriği ile ilgili olmak koşuluyla, görüş ve önerilerini, Tasarının Resmi Gazete'de yayımlanmasını izleyen yirmi gün içinde Meclis Başkanlığına yazılı olarak sunabileceklerini duyurur.

SOSYAL GÜVENLİK (DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISININ

GENEL GEREKÇESİ

Sosyal Güvenlik (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Sosyal Güvenlik Anlaşması bulunmayan yabancı ülke vatandaşı hizmet akitli sigortalıların, Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranları yeniden düzenlenerek, Sosyal Güvenlik Fonunun aktüeryal dengesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1: Yasanın kısa ismi düzenlenmiştir.

Madde 2: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Sosyal Güvenlik Anlaşması bulunmayan ülke vatandaşı olan 5'inci maddenin (4)'üncü fıkrası kapsamındaki sigortalıların Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranları yeniden düzenlenmiştir.

Madde 3: Yasa'nın yürürlüğe giriş tarihi düzenlenmiştir.

SOSYAL GÜVENLİK (DEĞİŞİKLİK) YASA
TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim
73/2007
80/2009
4/2010
5/2012
26/2013
36/2015
28/2017
31/2017
10/2019
6/2020
25/2023
25/2024

1.Bu Yasa, Sosyal Güvenlik (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Sosyal Güvenlik Yasası ile birlikte okunur.

Esas Yasanın
78'inci
Maddesinin
Değiştirilmesi

2. Esas Yasa, 78'inci maddesinin (1)'inci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (1)'inci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

Bu Yasanın 5'inci maddesinin (1)'inci, (2)'nci, (3)'üncü ve (4)'üncü fıkraları kapsamındaki sigortalılar için uygulanacak prim oranları:

(1)

- (A) Tarifesine göre saptanacak iş kazaları ile meslek hastalıkları sigortası priminin tamamı işverenler tarafından ödenir. Bu prim sigortalının kazancının %0.5 ile %6'sı arasında bir orandır.
- (B) Hastalık sigortası primi, sigortalının kazancının % 6.5'idir. Bunun 2.25'i sigortalı hissesi, 2.25'i işveren hissesidir. Bakiye 2'si ise Devlet Bütçesinden karşılanır.
- (C) Analık sigortası primi, sigortalının kazancının %1'idir. Bu primin 0.5'i sigortalı, 0.5'i ise işveren tarafından karşılanır.
- (Ç) Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi sigortalının kazancının %16.5'idir. Bu primin 5.5'i sigortalı hissesi, 7'si işveren hissesidir. Bakiye 4'ü ise Devlet Bütçesinden karşılanır.

Ancak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olmayıp Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Sosyal Güvenlik Anlaşması bulunmayan yabancı ülke vatandaşı olan sigortalıların, Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm sigortaları primi sigortalının kazancının 21.25%'idir. Bunun 10.25 %i sigortalı hissesi, 7'si işveren hissesidir. Bakiye 4'ü ise Devlet Bütçesinden karşılanır.

- (D) İşsizlik sigortası primi, sigortalının kazancının %1.5'idir. Bunun 0.75'i sigortalı, bakiye 0.75'i ise işveren tarafından karşılanır.

Yürürlüğe
Giriş

3..Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.